

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Detské divadlo vo výchove mimo vyučovania

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Detské divadlo vo výchove mimo vyučovania

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Vzdelávanie vychádza z požiadaviek Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej ŠVP), ktorý sa opiera o medzinárodné dokumenty a tradície slovenského školstva.

Vzdelávací program vychádza z aktuálnych potrieb pedagogických zamestnancov, vychovávateľov školských výchovnovzdelávacích zariadení, nadväzuje na ŠVP, ktorý podporuje osobnostný rozvoj jednotlivca a opiera sa o humanistickú koncepciu výchovy a vzdelávania. Vyjadruje potrebu realizácie zmien v edukačnom procese a aj vo výchove mimo vyučovania.

Dramatická výchova a detské divadlo dáva priestor pre akceptáciu dieťaťa a uplatnenie potencialít, ktoré nie sú rozvíjané v tradičnej škole. Škola už dávno nie je jediným nositeľom informácií, poznatkov a vedomostí, v tom škole dostatočne pomáhajú médiá a nové informačné toky. Od školy sa stále viac požaduje vytvorenie bezpečného priestoru pre rast detskej osobnosti, pre spolužitie, pre riešenie situácií a problémov vo vzťahovom svete novej generácie. Dramatická výchova a detské divadlo otvárajú celú staronovú oblasť práce s deťmi na princípoch dramatiky, ale aj pedagogický štýl založený na diskusii a vlastnom rozhodnutí, komunikácii a kooperácii, na tvorivom myslení a konaní.

Detské divadlo je takto neodmysliteľne spojené vo všeobecnej rovine s osobnostným a sociálnym rozvojom, spoločenskou angažovanosťou, tvorivou prácou, aktívnou účasťou človeka na kultúre, prestavbe skúseností založených na potrebách človeka.

Charakteristika vzdelávacieho programu:

Predkladaný vzdelávací program ponúka možnosť zdokonaľovať profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov v oblasti dramatickej výchovy, cez detské divadlo.

Účastník vzdelávacieho programu má možnosť rozšíriť si svoje vedomosti a zručnosti v danej problematike, v oblasti cieľov a hodnôt detského divadla akými sú sociálny rozvoj, rozvíjanie komunikačných zručností, rozvíjanie obrazotvornosti a tvorivosti, schopnosti kritického myslenia, emocionálny rozvoj, rozvoj sebapoznania, sebakontroly, zvyšovanie vlastného sebauvedomovania, estetický rozvoj, porozumenie umeniu a kultúre, výchova dobrého vnímavého a chápaného diváka, zmysluplné využívanie voľného času detí

Vzdelávací program je priestor, v ktorom vychovávateľ získa kompetencie pre využitie možností detského divadla ako: dať deťom príležitosť ku kontrolovanému emocionálnemu vybitiu, poskytovať dieťaťu priestor pre sebavyjadrenie v umení, povzbudzovať a viesť tvorivú obrazotvornosť dieťaťa, dať deťom príležitosť vyvíjať sa v sociálnom porozumení a spolupráci, poskytnúť deťom skúsenosť samostatného myslenia a vyjadrenia vlastných myšlienok bez strachu.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná – prezenčná 36 hodín a dištančná 24 hodín

Ciele:

Hlavný cieľ:

Aktualizovať zručnosti vychovávateľa pri využívaní metódy komplexného učenia cez štrukturované divadlo, v zmysluplnom využívaní voľného času detí.

Špecifické ciele:

1. Obnovovať, rozširovať a udržiavať teoretické poznatky o štrukturovanom detskom divadle.
2. Rozširovať a zdokonaľovať vedomosti, zručnosti a spôsobilosti na realizáciu detského divadla.
3. Rozširovať súbor prípravných cvičení, techník, postupov a hier na rozvíjanie dramatických schopností a pestovanie dramatického prejavu.
4. Nadobudnúť a rozširovať vedomosti a zručnosti pri voľbe a spracovávaní predlôh a námětov pre školskú drámu.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

5. Aplikovať získané poznatky a zručnosti pri realizácii techník štruktúrovania.
6. Zdokonaľovať vedomosti, zručnosti a spôsobilosti plánovať a realizovať detské divadlo so žiakmi.
7. Udržiavať zručnosť navrhovať vlastné postupy pri aplikovaní zvláštností detského divadla.
8. Zdokonaľovať spôsobilosť modifikovať zložky divadla pre vlastnú divadelnú formu.
9. Prezentovať skúsenosti z praxe pri bočnom a vnútornom vedení detského divadla/školskej drámy.

Obsah vzdelávacieho programu

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T1: Teoretické východiská – spoznávať zložky divadla <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika hereckého remesla • Ako pracuje dramaturg, výtvarník a režisér • Spôsoby a formy skúšania divadelnej hry • Čo viete o divadelnom priestore • Hlavné druhy divadelného umenia • Javisková technika, svetlo, zvuk, rekvizity • Spoznávame zákulisie a hľadisko	prezenčná	6
Zostaviť divadelný slovníček <ul style="list-style-type: none"> • Výstup: Prezentácia návrhu divadelného slovníčka v elektronickej podobe • Spätná väzba lektora elektronicke	dištančná	4
Divadelná kultúra na Slovensku <ul style="list-style-type: none"> • Výstup: Zobrazenie na časovej osi v elektronickej podobe • Spätná väzba lektora elektronicke		
SPOLU		6/4

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T2: Tvorivá dramatika ako ľudská hra – aké divadlo hráme my <ul style="list-style-type: none"> • Cesta od hry k pozornosti – dramatická hra, využitie zážitkovej formy učenia:<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjanie obrazotvornosti v estetických hrách ▪ Skupiny hier podľa úloh v živote – Agon, Alea, Mimikry, Vertigo ▪ Námetové hry – s niečím, na niečo, o niečo ▪ Kooperatívne hry ▪ Hry so slovom, s pohybom, s priestorom, s rytmom, s konfliktom • Hlasová výchova – cvičenia na rozvíjanie hlasovej výchovy<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respiračné dychové cvičenia ▪ Artikulačné cvičenia ▪ Fonetické zvukovo-tónové cvičenia	prezenčná	7
Pantomimické improvizácie <ul style="list-style-type: none"> • Výstup: Spracovať dva scenáre pantomimickej improvizácie • Spätná väzba lektora elektronicke	dištančná	5
SPOLU		7/5

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
T3: Zvuk a zvukové príbehy <ul style="list-style-type: none"> • Priestor a predmet<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoriť variácie príbehu – predmet ako zástupná rekvizita	prezenčná	7

<ul style="list-style-type: none"> • Improvizácia – impulz bez predchádzajúcej prípravy <ul style="list-style-type: none"> ▪ Improvizácia s dramatickým dejom ▪ Improvizácia bez dramatického deja • Pohybová výchova <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnímať reč tela – neverbálna komunikácia ▪ Sledovať pohyb v hre ▪ Cvičiť držanie tela ▪ Spojiť pohyb s priestorom, zvukom a fantáziou <p>Navrhnuť hry so slovami a zvukovými príbehmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výstup: Prezentácia hier a zvukových príbehov v elektronickej podobe • Spätná väzba lektora elektronicke 	dištančná	5
SPOLU		7/5

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
<p>T4: Záujmová umelecká činnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • Literárne predlohy a námety ako motivácia pre školskú drámu <ul style="list-style-type: none"> ▪ Motivácia pre detské divadlo literárnym príbehom ▪ Symbióza detských tvorivých činností – detské autorské divadlo • Individuálna činnosť <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prednes poézie a prózy – práca s recitátorom ▪ Individuálny dramatický prejav • Kolektívna činnosť <ul style="list-style-type: none"> ▪ Detské recitačné kolektívy ▪ Pohybové divadlo ▪ Detské divadlo v škole a mimo školy ▪ Bábkové divadlo <p>Individuálne navštíviť divadelné pracovisko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výstup: Analýza exkurzu do divadla v elektronickej podobe • Spätná väzba lektora elektronicke 	prezenčná	8
	dištančná	5
SPOLU		8/5

Téma, učebné otázky	Forma	Časový rozsah
<p>T5: Aplikácia získaných poznatkov a zručností v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizácia náznakového divadla • Scenár detského divadla <ul style="list-style-type: none"> ▪ Časti scenára • Rekvizity, náznak v divadle <ul style="list-style-type: none"> ▪ Použitie imaginárneho predmetu ▪ Predmet s príbehom <p>Detské divadlo so žiakmi, alebo analýza vedenia školskej drámy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výstup: Realizácia detského divadla Analýza vedenia školskej drámy • Spätná väzba lektora a účastníkov 	prezenčná	8
	dištančná	5
SPOLU		8/5
VZDELÁVACÍ PROGRAM CELKOM		36/24

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Hlavné metódy, formy a spôsoby realizácie vzdelávacieho programu:

Zážitkové učenie, pozorovanie, práca v skupinách, tréning, brainstorming, skupinové riešenie problémov, riešenie modelovej situácie, prezentácie, riadená diskusia, prednášky, praktický nácvik, improvizácia, pantomíma, hranie rolí, dramatická hra, pohybové hry, hlasové hry, výroba rekvizít.

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu **Detské divadlo vo výchove mimo vyučovania** bude vedieť stanoviť ciele činnosti žiakov orientované na rozvoj ich kompetencií, vytvárať priaznivú, emocionálnu, pracovnú a sociálnu klímu, podporovať aktívnu participáciu žiakov na príprave ich voľnočasových aktivít, pripraviť scenár činnosti žiakov vo svojej príprave na výchovno-vzdelávaciu činnosť a rozvíjať personálne zručnosti žiaka inovačnými metódami.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program má rozsah 60 hodín: z toho je 36 hodín realizovaných prezenčnou formou štúdia a 24 hodín dištančnou formou štúdia.

Trvanie vzdelávacieho programu:

aktualizačné vzdelávanie trvá najviac 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

vychovávateľ

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec
pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou
pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet, respektíve vyučovacia špecializácia: výchova mimo vyučovania

Podmienky pre zaradenie uchádzačov: Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu vychovávateľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na výchovu mimo vyučovania v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.).

Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. sú minimálne tri roky pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Spôsob prihlasovania:

Uchádzač sa zaraďuje na kontinuálne vzdelávanie na základe písomnej prihlášky.

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Overenie získaných predmetných kompetencií nadobudnutých sebvzdelávaním a vykonávaním pedagogickej činnosti realizuje pedagogický zamestnanec **s minimálne tromi rokmi pedagogickej praxe** prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou (§ 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z v znení zákona č. 390/2011 Z. z.) Trojčlenná skúšobná komisia má predsedu a dvoch členov skúšobnej komisie, ktorí sú menovaní poskytovateľom vzdelávania a spĺňajú kvalifikačné predpoklady danej cieľovej skupiny pedagogických zamestnancov.

Požiadavky na ukončenie:

Záverečná prezentácia pred trojčlennou skúšobnou komisiou sa vykonáva z obsahu tohto aktualizačného vzdelávania.

Podmienkou pre ukončenie vzdelávania v rámci predloženého vzdelávacieho programu je:

- najmenej 80% aktívna účasť účastníka kontinuálneho vzdelávania na prezenčnom vzdelávaní,
- spracovanie 100% výstupov dištančnej formy vzdelávania
- odovzdanie záverečnej prezentácie v tlačenej podobe, odovzdaním predchádza možnosť konzultácie k danej problematike
- úspešná záverečná prezentácia vlastného návrhu výchovnovzdelávacej činnosti so zameraním na využitie detského divadla vo VMV účastníka aktualizačného vzdelávania pred trojčlennou komisiou.

(Např.: spracovať vlastný scenár školskej drámy alebo analýza jej realizácie, súbor návrhov hier so slovami, zvukovými príbehmi, popísať cvičenia pre hlasovú výchovu, charakterizovať umeleckú záujmovú činnosť, popísať aktivity pohybovej výchovy, charakterizovať pracovné pozície v zákulisí, popísať divadelné skúšky, charakterizovať štruktúrne prvky detského divadla, preukázať praktické zručnosti, prezentovať vytvorené divadelné kulisy, prezentovať vnútorné a vonkajšie vedenie školskej drámy a pod.) Záverečná prezentácia vzdelávacieho programu „Detské divadlo vo výchove mimo vyučovania“ je zameraná na prezentovanie spracovaných úloh v jednotlivých tematických oblastiach vyplývajúcich z cieľového zamerania vzdelávacieho programu.

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebvzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z.) platia rovnaké požiadavky na ukončenie vzdelávania ako pre ostatných účastníkov aktualizačného vzdelávania, okrem priamej účasti na vzdelávaní.

Personálne zabezpečenie a garant:

Lektori vzdelávacieho programu:

Učители pre kontinuálne vzdelávanie s príslušnými kvalifikačnými predpokladmi, lektorskými skúsenosťami a odbornými požiadavkami vychádzajúcimi z odborných požiadaviek na cieľovú skupinu pedagogických zamestnancov.

Garant vzdelávacieho programu:

Mgr. Gabriela Zabušková - učiteľ kontinuálneho vzdelávania s vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa s príslušnou aprobáciou a s 2. atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Horná 97, 975 46 Banská Bystrica. **Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 3 a 4 zákona č. 317/2009 Z. z v znení zákona č. 390/2011 Z. z.**

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, respektíve účastník sám.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Materiálne a technické a informačné zabezpečenie:

Štandardné priestorové vybavenie pre 25 účastníkov vzdelávania so štandardným prezentačným vybavením a možnosťou realizácie praktických cvičení a aktivít vzdelávania.

Kancelárske potreby na štandardné organizačné zabezpečenie vzdelávania, prezentácie, elektronickú spätnú väzbu, vzdelávacie aktivity, zadania, testy a učebné zdroje k jednotlivým témam podľa požiadaviek lektora alebo garanta.

Dostupné informačno-komunikačné prostriedky a prezentačné vybavenie potrebné na štandardné vzdelávanie podľa požiadaviek lektora.

Učebné zdroje budú poskytované účastníkom vzdelávania odbornými lektormi počas realizácie vzdelávania.

Návrh počtu kreditov:

spolu **15 kreditov**

- absolvovanie aktualizačného vzdelávania v rozsahu 60 hodín (12 kreditov)
- záverečnú prezentáciu pred trojčlennou komisiou (3 kredity)